No. 337. **DE TIJD.** 1848.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 4,50; voor de buitensteden ƒ 5,50; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 25 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

STATISTIEK.

33e LIJST.

Geestelijke Zaken der Provincie

OVERIJSSEL.

Bevolking op 1 Jan. 1840	197,691 (1)	
Katholijk deel der Bevolking	65,141	
Niet-Kath. „ „ „	132,553	

Verhouding: 2 Katholijken tegen 4 Protestanten.

I.

Gouverneur Mr. G. J. Bruce (2).	P

Gedeputeerde Staten.

R. F. C. baron Bentinck tot Schoonheten.	P
J. A. baron van Fridagh.	P
N. van Berkum Bijsterbos.	P
Jhr. Mr. J. A. Sandberg.	P
Mr. P. H. J. Yssel de Schepper.	P
Mr. J. T. Roessingh Udink.	P
J. B. Helmich.	K
Griffier Mr. J. M. van Rhijn.	P

Staten der Provincie.

Voor de Ridderschap.

Jhr. A. H. P. C. van Suchtelen van de Haer.	P
Baron J. A. van Ittersum.	P
„ R. F. C. Bentinck tot Schoonheten.	P
„ F. C. Mulert tot de Leemkule.	P
„ J. A. van Fridagh.	P
„ L. van Pallandt tot Eerde.	P
„ J. D. C. van Heeckeren van Wassenaer.	P
„ Mr. J. A. G. de Vos van Steenwijk.	P
Jhr. R. Sandberg.	P
Baron J. P. van Heerdt.	P
„ F. W. J. A. van Lamsweerde.	K
„ C. W. van Dedem.	P
„ H. A. D. J. van Haersolte.	P
„ E. H. van Ittersum tot Oosterhof.	P
„ F. W. A. K. van Knobelsdorf tot de Krijtenberg.	P
Graaf A. F. L. van Rechteren Limpurg.	P
Baron G. W. van Dedem tot den Berg.	P
Graaf W. R. A. C. van Rechteren Limpurg.	P
Baron E. F. de Vos van Steenwijk tot Windesheim.	P
„ J. P. Sloet tot Tweenyenhuizen.	P
„ D. H. Bentinck tot Nyenhuis.	P

Voor de Steden.

Mr. M. E. Houck.	P
Jhr. Mr. W. G. Hooij.	P
Mr. J. A. van Roijen.	P
B. P. G. van Diggelen.	P
C. W. Schlingemann.	P
Mr. J. N. J. Heerkens.	K
Jhr. Mr. J. A. Sandberg.	P
Mr. W. Tobias.	P
Mr. T. W. van Marle.	P
Mr. L. J. Rietberg.	P
N. van Berkum Bysterbos.	P
Mr. J. S. van Naamen van Eemnes.	P
Mr. P. H. J. IJssel de Schepper.	P
Mr. A. J. Vos de Wael.	K
R. van Romunde.	K
Mr. H. van Loghem.	P
Mr. D. J. R. Jordens.	P
Mr. P. C. Bondam.	P
J. H. B. Lobberegt.	P
J. van Delden.	P

Voor den Landelijken Stand.

G. C. Arntzenius.	P
H. van der Wijck van Archem.	P
Jhr. Mr. J. W. van Thije Hannes.	P
Mr. P. F. Helmich.	K
Mr. J. Cornelissen.	P
T. E. J. Schaepman.	K
A. J. Schriverius.	P
Mr. G. J. O. D. Dikkers.	P
G. J. van Heek.	P
J. B. Helmich.	K
G. Schouten.	P
W. H. Michorius.	P
Mr. J. T. Roesingh Udink.	P
Mr. G. A. IJssel de Schepper.	P
G. Thin van Keulen.	P
F. A. Ebbinge Wubben.	P
J. Zeehuisen.	P
H. J. G. Essink.	K
W. Stolte.	P
G. Freislich.	P

Provinciale Griffie.

Commiesen D. van Schreven.	P
J. M. Heufke.	P
H. Doijer, Thz.	P
Adj. Commiesen W. E. Dufour.	P
J. C. Cavaljé.	P
P. J. Smit.	P
S. Vos.	P
K. F. W. Eymael.	P
J. van Deventer, H. Az.	P
J. E. van Dijk.	P
W. D. Visscher.	P
G. Voetelink.	P
G. J. C. Cavaljé.	P
W. C. T. van Nahuys.	P
J. G. Ovink.	P
A. J. van Schreven.	P
Klerken der 2e Kl. J. C. Röder.	P
T. H. Büser.	P
H. Middendorp, Hz.	P
P. W. Hoenders.	P
Archivarius Mr. J. van Doornink.	P

Waterstaat.

Inspecteur A. Goedkoop.	P
Hoofd-Ingenieur J. W. de Tomèze.	P
Ingenieurs P. J. de Quartel.	O
L. van de Kasteele.	P
J. F. Augier.	P
B. P. G. van Diggelen.	P
Opzigters A. van Wijngaarden.	P
J. W. Wijs.	P

(1) Op 1 Januarij 1847 bedroeg het getal zielen 212,538

(2) P beteekent Protestant; K Katholijk; O Onbekend.

AMSTERDAM, 24 Mei.

Elke dag draagt zijn last, elke dag brengt zijne zorg mede. God wil echter niet dat de menschelijke zwakheid bezwijken zoude onder het gewigt der huisselijke smarten, der publieke rampen, maar Hij vermaant en herinnert ons, dat steeds zijne Voorzienigheid het grootste gedeelte torscht van dien last.

En is dat bij de laatste politieke gebeurtenissen in Frankrijk niet ten duidelijkste gebleken? Wie hield Frankrijk tegen op den rand des afgronds, waarin het na 24 Februarij schier dagelijks dreigde neder te ploffen? Wie bewaarde er orde en eerbied voor den eigendom onder die van toorn en honger brieschende menigte? Wie heeft die deelhebbers aan alle complotten tegen alle vroegere regeringen, die in clubsen opgegroeide mannen, de nationale garde, in bewaarders, in waarborgen der orde, der openbare rust veranderd? Wie heeft bij een algemeen stemregt, in weerwil van de bemoeijenissen en den dictatorialen dwang van mannen in den geest van 93, uit de stembussen gematigdheid doen optreden? Wie heeft zulk eene talrijke volksvertegenwoordiging zonder stoornis in Parijs bijeen doen komen? Wie heeft den wapenschouw van honderd duizenden, zoo vaak de lang verwachte kans tot vorstenmoord, zoo vreedzaam, zoo luisterrijk doen afloopen? Kortom wie heeft de laatste helsche zamenzwering, waarvan *moord* en *plundering* te Parijs het zigtbaar doel was, en door geheel Frankrijk en God weet hoo veel verder het gevolg had kunnen zijn, wie heeft die helsche zamenzwering als kinderspel verijdeld en zonder bloedbad uit elkander doen spatten?

Klaarblijkelijk groot was derhalve de werking van het *goddelijk bestuur* der Voorzienigheid in de drie laatste maanden in Frankrijk. Hoe klein, hoe nietig daarnevens alle pogingen, alle inspanningen van het *menschelijk bestuur?* Welke weifeling, welke tweedragt, welke scheuring onder die bijeengeraapte mannen, die zich vermaten 40 millioen zielen te regeren?........

Ook de nationale vergadering mag de zigtbare bescherming des Hemels niet miskennen. Hoe weinig was er maar noodig geweest om den razenden hoop, die hare vergaderzaal binnenstormde, den moordpriem in de hand te doen nemen? Een verkeerd woord, een misverstand, een bloot toeval ware daartoe voldoende geweest. Gelukkig werd die bende nog tijdig teruggedrongen door eene ontelbare schaar van nationale gardes, behoeders van de openbare orde, die nog voortdurend met het geweer in den arm, de nationale vergadering beschermen en alle misdadige pogingen onder Gods hoede zullen weten te verijdelen.

Laten wij het daarom bekennen, maar laten wij het volmondig en dankbaar erkennen, want het is welligt de grootste waarborg voor het heil van Europa: »GOD BESCHERMT FRANKRIJK ZIGTBAAR!"

Wat God voor mag hebben met Frankrijk is een geheim, Hem alleen bekend. Menschelijker wijs te oordeelen is de toekomst duister; en ieder dag, die de Meimaand heeft aangebragt, heeft ze nog duisterder gemaakt.

De uitvoerende magt te Parijs toont hoe langer hoe meer, dat zij voor hare taak onbekwaam is. Zij laat begaan; daar waar eene krachtige hand noodig is om de rijksteugels te sturen. Het ministerie, zoo talrijk van personeel, levert niet één man op, die zich door vernuft kenmerkt. Het is de juiste maar droevige uitdrukking van de zwakheid en onkunde des opper-bewinds.

En de nationale vergadering? Zij spat uit in duizenderlei kleine driften en persoonlijke kwestiën. En hoe willen 900 menschen, van alle oorden van het rijk zamengekomen, kracht en waardigheid toonen, als niet ééne vaste hand ze zamenvat en hen door zedelijken invloed eene bepaalde rigting geeft? Er zijn nationale afgevaardigden in Parijs; er is niet eene nationale vergadering.

Er ontbreken mannen in Frankrijk; of liever er ontbreekt één man, er ontbreekt één geniaal hoofd, dat den wil en de magt bezit, om de goede elementen, die Frankrijk nog zoo velen bevat, te vereenigen, en door die vereeniging van de goede, de kwade elementen te onderdrukken.

Zal de Voorzienigheid dien man uit den drang der omstandigheden doen geboren worden? Wij hopen en bidden het.

Al wat thans gebeurt, is eene beschaming der menschelijke wijsheid. Trouwens de hoogmoed van den geest had aan eene verdiende vernedering nooit meer behoefte dan in onze dagen.

Heeft God toegelaten dat de zoogenaamde mannen van orde, die Hem buiten de maatschappij hadden geplaatst, het vernuftig gebouw van hunne staatkunde als een kaartenhuis hebben zien invallen, en van de wereld verdwijnen; thans beschaamt hij niet minder de mannen der revolutie, die op hunne beurt zonder God eene maatschappij uit de wanorde trachten voort te brengen. De Lamartine's en de Blanqui's. hen moge een afgrond scheiden, beiden bewijzen, dat het menschelijk vernuft onmagtig is, als het op zich zelve steunt. En daarom is de een onvermogend, om de orde te handhaven, gelijk de ander onvermogend is om ze te verstoren. Wij weten niet dat de goddelijke Voorzienigheid ooit treffender bewezen heeft, dat zij alleen de maatschappij leidt.

De misslagen van beiden stemmen de gemoederen al meer en meer tot eene reactie. De republiek heeft in de laatste dagen vele aanhangers verloren, en in alle geval is bij de meesten het enthusiasme uitgedoofd. Het is daaraan toe te schrijven, dat sommige bladen, de *Debats* en de *Presse* onder anderen, het openlijk wagen naar de familie Orleans uit te zien; terwijl het bewind van zijnen kant op nieuw revolutionaire en dictatoriale

allure's tracht aan te nemen, als evenwigt tegen de reactie.

Bij de onhandigheid des bestuurs en de onmagt der representanten kan zich het oogenblik laten voorzien, dat de reactie en de anarchie gewapend tegen over elkander zullen staan, om in eene bloedige slagting den zegen te bevechten, indien wij niet reden hadden te vertrouwen, dat het God, die de Fransche maatschappij ten spijt der menschelijke misslagen heeft weten te redden, misschien zal behagen uit het toppunt der wanorde de aanleiding te nemen tot regeling van de or e in Frankrijk en gevolgelijk in Europa.

De *Amsterdamsche Courant* van heden neemt uit *de Tijd* van Dingsdag 23 Mei het volgende over:

„Men meldt ons met zekerheid, dat in het begin der week door eenige hoofdonderwijzers en ondermeesters, zoowel van de openbare als bijzondere scholen te dezer stede, eene petitie aan de Tweede Kamer is verzonden *tegen* de vrijheid van onderwijs"

Wij moeten de *Amst. Ct.* doen opmerken dat dit berigt niets anders is dan het hoofd van een artikel door ons overgenomen uit het Haagsche blad *de Toekomst*, gelijk wij aan het slot van dat artikel gemeld hebben.

Door Katholijke ingezetenen van Rotterdam is den 9 Mei ll. aan Z. M. den Koning de volgende petitie aangeboden.

„SIRE!

„Roomsch Catholijke ingezetenen van Rotterdam vereenigen zich in de uitdrukking van dankbaarheid voor den moedigen weg, door Uwe Majesteit gekozen, ter vernieuwing der gewigtigste staatsinstellingen.

„Het ontwerp eener nieuwe grondwet is ter beöordeeling aan de natie overgegeven.

„Men gevoelt de behoefte der beoordeeling, men verwacht daardoor ontwikkeling van nationale kracht, als het eenige middel tot behoud van den Staat.

De ondergeteekenden erkennen in het ontwerp eene strekking, om alle staatsburgers waarlijk gelijk te stellen voor de wet en beschouwen met erkentenis den moed der ontwerpers, om openbaar te belijden, dat Godsdienstige begrippen niet altijd met gelijkstelling zijn geëerbiedigd.

Deze waarheid, bij de R C. genoegzaam gekend en ondervonden, gedragen uit een beginsel van onderdanigheid, van gevestigde liefde voor orde en rust, dreigde door de kracht der gewoonte, over te gaan tot verdooving van het levensbeginsel des staatsburgers.

Thans met en door uwe Majesteit geroepen tot de beoordeeling van het gewigtige werk, dat door de omstandigheden van het oogenblik gebiedend voorgeschreven scheen, is het de pligt der R. C., om rondborstig te kennen te geven, datgene, wat in hun gevoelen moet strekken tot het daarstellen der nationale kracht, welke van de nieuwe Grondwet verwacht wordt.

De ondergeteekenden begeven zich dan, met voorbijgaan van alles, wat niet onmiddellijk tot het leven hunner godsdienstige vereeniging behoort, tot de beschouwing van de afdeelingen godsdienst en onderwijs.

In beide opzigten wordt niets dan gelijkstelling gewenscht, maar eene gelijkstelling in wezenlijkheid.

Het verwijzen naar de wet brengt omtrent hoofdpunten, zoo als die van godsdienst en onderwijs, reeds eene ontmoedigende onzekerheid te weeg.

De ondervinding heeft te veel geleerd, dat de regerende meerderheid de algemeene beginselen der nog bestaande grondwet, voor de R. C. zoowel mogelijk tot niet heeft gemaakt.

Volgens art. 10 van het ontwerp mogen de ingezetenen zich tot alles vereenigen, behoudens de orde naar de *wet*. Volgens art 162 hebben kerkgemeenten daarin uitgedrukte regten, behoudens verantwoordelijkheid volgens de STRAFWET.

Het laatstgenoemde artikel is, door het noemen van het regt van briefwisseling, blijkbaar toepasselijk op de R. C. Kerkgemeenten

Kerkgemeenten worden in eene Grondwet verwezen naar de STRAFWET, alle andere vereenigingen, van welken meer of min zedelijken aard, naar de *wet*. De uitdrukking is misschien buiten opzet, maar voor de R. C. ingezetenen stootend.

In hetzelfde art. 162 wordt aan *Kerkgemeenten* de keus harer leeraren overgelaten. De uitdrukking *Kerkgemeenten* kan op de R C. niet toepasselijk zijn, dewijl de geestelijken dezer gemeenten, door hunne geestelijke hoofden worden benoemd en gesteld.

Het is mitsdien wenschelijk, dat, ter eerbiediging van ieders tucht, in art. 162, gelijk in art 157, worde geschreven *Kerkgenootschappen*.

Het geheele genootschap van de eene of andere godsdienst regele zich en leve onder zijne eigene wetten of instellingen.

Art. 160 verzekert bepaaldelijk het behoud der tractementen van godsdienstleeraren, zoo als die in 1814 genoten werden. Deze bepaling is kennelijk ten voordeele der niet R. C leeraren; aan de andere wordt slechts het verwijderde uitzigt gegeven op tractementen of verbetering.

Zoodanige bepaling is geheel in strijd met het denkbeeld eener Grondwet, die gelijkheid verzekert.

Roomsch Catholijken van Rotterdam willen aan niemand verkregene regten ontnemen, maar wijzen op dat art. 160, als de uitdrukking van zwakheid, immers voor den vervolge wenschen zij hun bescheiden deel

Zoo mag men als een voorbeeld wijzen op den strijd tusschen het denkbeeld van gelijkstelling en dat van het bestaan aan 's Rijks hoogescholen, ten behoeve van één Kerkgenootschap, eener godgeleerde faculteit, bezoldigd uit de middelen van *allen* en waar slechts voor ééne gezindheid den graad van Doctor verkrijgbaar is

Wenschelijk ware het immers, dat ieder Kerkgenootschap, in eigen boezem, graden uitdeelde van godsdienstige bekwaamheid en waardigheid.

Het is zeker weinig overeen te brengen met het denkbeeld van gelijkstelling, dat van 18 millioenen op de staatsbegrooting uitgetrokken voor het personeel aan tractementen, pensioenen, enz., ruim 16 millioenen door niet R C. worden genoten.

De ontwerpers der grondwet hebben het herstel op het oog gehad, doch het middel ontbreekt, immers is niet aangewezen en intusschen is dat middel zóó eenvoudig, dat het erkennen der onevenredigheid reeds eene verzekering zoude zijn voor de opheffing, de verbetering derzelve.

Daartoe zoude het vermetel zijn meer te vergen, dan voor één enkel gedeelte van 's lands gewigtige belangen geschreven staat in Uwer Majesteits besluit van 2 Januarij 1842, n° 61 (*Staatsblad* n°. 1) luidende omtrent de schoolopzienersplaatsen, als volgt:

„Art. 2 Tot handhaving der gelijkheid van allen voor de „wet, en ter voorkoming, dat niet aan het lager onderwijs „eenige uitsluitende of eenzijdige rigting worde gegeven, zal „voortaan, bij het doen van voordragten, ter vervulling der „openvallende schoolopzienersplaatsen, overeenkomstig art. 10 „der wet voor het lager schoolwezen en onderwijs van 3 April „1806, in het oog moeten gehouden worden, dat de zamen„stelling der provinciale commissiën van onderwijs, wat aan„gaat de verschillende godsdienstige gezindten van hare leden, „zoo veel mogelijk in evenredigheid kome met de onderlinge „godsdienstige verhouding van de bevolking in iedere provincie."

Ziedaar in 's Konings woorden, in 1842 uitgesproken, alles vervat, wat door R. C kan of behoort te worden gewenscht.

Ziedaar, Sire! den wensch der ondergeteekenden uitgedrukt en beloofd, in de woorden van hunnen geëerbiedigden Koning, en van daar, dat het den ondergeteekenden geen overdreven wensch toeschijnt, dat in de grondwet de bepaling voorkome:

„De Koning zorgt, dat zoo veel mogelijk eene billijke ver„houding in de bedeeling der ambten worde in acht genomen, „tusschen de belijders der verschillende godsdiensten."

Zoodanige bepaling zoude zonder twijfel meer duidelijk worden begrepen, dan die van art. 161, hetwelk van den Koning vordert, dat H. D „moet waken, dat alle kerkgenootschappen zich houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat"

„De bepalingen over het onderwijs bij hoofdstuk X beloven alles, maar de uitdrukkingen zijn zoo algemeen en laten almede zoo veel aan nadere wetten over, dat vooral ook in deze geenen waarborg voor gelijkstelling, geene gerustheid gevonden wordt omtrent eene zaak, welke gedurende het bestaan des koningrijks niets dan teleurstelling aan de R. C. heeft opgeleverd

Onderwijs behoort tot de zorgen van den Staat, doch die zorg mag niet in zoodanigen zin worden uitgelegd, dat onderwijs en een bepaald onderwijs worde opgedrongen en elk beter of ander onderwijs worde belemmerd.

Bij de bestaande zucht tot onderzoek en vooruitgang is het niet denkbaar, dat van twee scholen niet op den duur de voorkeur en de voordeelen aan de zijde der beste zouden blijven.

De ondergeteekenden nemen mitsdien de vrijheid, om Uwe Majesteit eerbiedig te verzoeken zich van eenen zwaren last te ontheffen, door in het ontwerp-grondwet te doen voorstellen:

„De zorg, dat alom publiek onderwijs verkrijgbaar zij, is „de pligt van den Staat en wordt geregeld door de wet, met „eerbiediging van ieders godsdienstige begrippen.

„Daar benevens staat het ieder vrij scholen op te rigten „en onderwijs te geven."

In zoodanige bepaling zien de ondergeteekenden niets meerder of anders, dan de uitoefening van het regt tot vereeniging bij art. 10 van het ontwerp-grondwet gewaarborgd.

Ziedaar, Sire! de gevoelens van Rotterdamsche Roomsch Catholijke ingezetenen Dezelve zijn gegeven met het doel, om mede te werken tot de bevestiging van het staatsgebouw, om Uwe Majesteit te volgen in Hoogstderzelver grootmoedige pogingen tot opheffing van ieders leed en van alle bezwaren, en zij meenen zeker niets anders dan bij voortduring te doen blijken, dat zij zijn getrouwe onderdanen en met de leden van alle andere kerkgenootschappen broeders en kinderen van één huisgezin.

'tWelk doende, enz.

Rotterdam, Mei 1848.

Men leest in de *Nieuwe Rott. Courant* van 23 Mei het volgende:

„Wij zijn in staat gesteld, den inhoud van een der adhaesiën aan de beginselen door den heer Donker Curtius in de vergadering der Staten Generaal van den 13 dezer ontwikkeld, mede te deelen, welke hier ter stede aan de Tweede Kamer is aangeboden. Zij luidt als volgt:

Aan de Edelmogende Heeren voorzitter en leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal.

„Geven eerbiediglijk te kennen de ondergeteekenden, alle inwoners der stad Rotterdam.

„Dat, gelezen en overwogen hebbende de redevoering, uitgesproken in uwe zitting van den 13den Mei 1848, door Zijne Exc. den heere Mr Donker Curtius uit naam van het aanblijvende ministerie;

„Zij ondergeteekenden zich als burgers in gemoede verpligt achten openlijk aan Uwe Edelmogenden te verklaren, gelijk zij doen bij dezen, dat de wijze en echt vaderlandslievende beginselen, met zooveel klem en helderheid in dit staatsstuk ontwikkeld, volkomen strooken met hunne politieke overtuiging en het alzoo hunne hartelijke wensch is, dat eene spoedige herziening der Grondwet, in den zin van het bereids openbaar gemaakte ontwerp, den weg bane, om voorzegde beginselen, in het waar belang van vorst en volk, weldra in praktijk gebragt te zien. *Rotterdam*, 14 Mei 1848.

„Dit adres is door vele ingezetenen dezer stad geteekend. Ook in vele andere steden vond de aanbieding navolging. Het is te wenschen, dat men steeds voortga met adressen in dien zin aan de Tweede Kamer in te zenden, opdat de regering wete, naar welke beginselen de natie verlangd geregeerd te worden. De hulp der natie is ingeroepen. Daar waar men het goede wil, behoort zij krachtig verleend te worden."

Z. M. de Koning, vergezeld van Prins Hendrik, zal heden namiddag (6 ure) met eenen specialen trein uit 's Gravenhage vertrekken, en alzoo ongeveer ten half acht ure alhier aankomen. Z. M. is voornemens tot aanstaanden Zondag in onze hoofdstad te verblijven.

De generaal Voet, benoemd tot minister van Oorlog *ad interim*, heeft eergisteren zijne functiën aangen[omen]. Z. Exc. heeft den ministerraad bijgewoond.

De heer Julius van Zuylen van Nyevelt zal, gedurende de afwezigheid van den baron Bentinck, tijdelijk met de portefeuille van buitenlandsche zaken, de functiën van Nederlandsch zaakgelastigde te Brussel nemen.

Bij besluit van den 11 Mei jl., n°. 110, heeft Z. Majesteit goedgevonden aan den heer J. J. Carp, op verzoek, eervol ontslag te verleenen als lid der commissie voor de vaart op den Rhijn te Amsterdam, onder betuiging voor de door hem in die betrekking gedurende meer dan vijf en twintig jaren bewezen diensten.

De commissie, belast met de voorloopige werkzaamheden van een eerlang bijeen te roepen *geneeskundig congres*, is zamengesteld uit de heeren: Dr. Ali Co[hen], te Groningen; Dr. Dassen, te Hoogeveen; Dr. van [...], te Zwolle; Prof. Donders, te Utrecht; Dr. Donker, te Amerongen; Dr. Evers, te 's Hage; Prof. [...] Geuns, te Amsterdam; Dr. Heije, te Amsterdam; [...] G. J. Mulder, te Utrecht; Dr. Ramaer, te Zu[tphen] en Dr. Schneevoogt, te Amsterdam.

(*Geneesk. Cou[rant]*)

Sinds eenige dagen bevindt zich binnen deze stad [...] beroemde vertuoos op het orgel en de piano, [...] Maria Homeijer, uit Saksen, kapelmeester van den [voor]maligen hertog van Lucca en organist aan de [...] aldaar, die na zijne kunstreizen door Italie en [Duitsch]land, thans ook Nederland met een verzoek vereert [en] reeds in Zwolle en Groningen bewijzen van zijn [talent] heeft gegeven.

De heer Homeijer heeft een volledig werk geschreven over den Gregoriaanschen zang en is deswege door [Paus] Gregorius XVI met een aanzienlijk geschenk en [eene] medaille van verdienste begiftigd geworden; [...] hij een verdienstelijk lid was van de pausselijke [...] te Rome.

Om zich een regt denkbeeld te vormen van [zijn] talent, moet men hem de oude Gregoriaansche Pale[stri]nische hymnen met een helderen *baryton* hooren zingen, waarbij hij zich zelven op het orgel accompagneert. [Wij] hopen ook alhier in de gelegenheid te worden gesteld zijne zeldzame begaafdheid te bewonderen.

Uittreksels uit een Werkje, getiteld:

Het leven van Jezus, een schoolboek, uitgegeven [door] de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. [...] goud bekroond. Achtste druk. Te Leyden, Deventer en Groningen, bij D. du Mortier en Zoon, J. [de] Lange en J. Oomkens, 1829.

Bl. 79 § 30. „De Phariseën, wien zeker het laatste verhaal niet zal gesmaakt hebben, zochten gedurig Jezus te verstrikken en uit zijne gezegden aanleiding tot beschuldiging te nemen [...] nu vroegen zij, in hoe verre de echtscheiding geoorloofd of ongeoorloofd ware? — Had Jezus die vraag regtstreeks beantwoord, dan zou men Hem weldra beschuldigd hebben, of als eenen tegenstrever van de wet van Mozes, of als eenen voorstander van losbandigheid. Maar Jezus merkte met veel wijsheid aan, dat, daar de band des huwelijks is onderlinge liefde, zonder [...] een huwelijk eigenlijk niet mag ontbonden worden, dat echter deze band dadelijk verbroken zij door overspel; dat [...] Mozes, voor zoo verre hij had toegelaten, eene wettige vrouw zonder die reden, te verlaten, dit alleen om de hardheid [en] ongevoeligheid hunner harten had gedaan (ergo .....) — [...] aangenaam, hoe genoegelijk het huwelijk zij, even zoo [...] is het eene treurige bron van misnoegen en van ongeluk, [wanneer] er de ware band aan ontbreekt, of indien het aangegaan [wordt uit] andere inzigten, dan ware, zuivere liefde Het aangaan [van] een huwelijk is derhalve geenszins eene zaak, waartoe men ligtzinnig mag besluiten; maar het verdient de ernstigste [over]weging en het naauwkeurigste onderzoek, of ware liefde [de] drijfveer zij, en zonder deze moet men er nimmer toe [be]sluiten (1).

(Dusdanige verklaring in een schoolboekje..... Wij [ge]looven dat de kleinen nog niet heel veel begrip van overspel zullen hebben, maar dat wordt natuurlijk verklaard!)

Bl. 82 § 34. „Nu ging men de *Jordaan* over en naderde *Jericho*. Digt bij deze stad genas Jezus twee blinde bedelaars (2), [...] onder zoo grooten toeloop van menschen, dat *Zacheus*, [de] Opperste der Tolbedienden, die klein van persoon was, niet konde doordringen, om Jezus te zien; waarom hij buiten de stad in een boom klom, en aldus den ...... voorbijgaanden [...] *profeet*..... met stillen eerbied beschouwde. Bij dezen [...] nam Jezus zijnen intrek, hoezeer het volk, als zeer [inge]nomen tegen de Tolopzieners, daarover morde. Zacheus met deze eer bijzonder ingenomen, onthaalde Jezus en de Apostelen te zijnen huize; luisterde aandachtig... .... naar... de wijze gesprekken .. ... van den *Profeet*.......

(Treurig, innig bedroevend valt het ons, zulke uittreksels te moeten leveren) zou men het kunnen gelooven, als het slechts bij monde verzekerd werd? Nogmaals dringen wij en meer ernstig dan ooit op *vrijheid van onderwijs* aan. Wij kunnen, wij mogen niet anders!)

Bl. 92. § 45. „Na deze gesprekken had Jezus zich neder gezet tegenover de schatkist, waarin ieder eene vrijwillige gift

---

(1) Mat. XIX : 3—12.

(2) Math. XX : 29—34.

tot onderhoud van den Tempel bragt, vele rijken wierpen er aanzienlijke sommen in; doch er kwam ook eene arme weduwe, die slechts *twee centen* gaf.

(Eene nieuwe proeve van Bijbel-verminking, want hoe men het oorspronkelijke woord ook vertalen of kneden moge, nimmer zal men er *centen* van kunnen maken. Maar ieder begrijpt ligtelijk dat het is om de zaak duidelijk te maken, heel duidelijk zelfs; aan den schrijver van het boekje kan men echter zien wat er van al dat duidelijk maken komt, wij vreezen ook voor onze kinderen!)

Bl. 95. § 48. »Nogtans veranderde men weldra van besluit, toen Judas zijn heilloos voornemen ten uitvoer bragt, en den Raad een aanbod deed, om zijnen Meester aan denzelven over te leveren. — Dit aanbod werd gereedelijk aangenomen; de gelegenheid was te schoon, om die te laten ontglippen; men telde Judas *dertig gulden* toe......

(Wij maken de aanmerking als boven!)

Bl. 98. § 2. *Instelling van het H. Avondmaal.*

»Op het einde van dezen Paaschmaaltijd zonderde JEZUS eenig brood af, sprak daarover eenen plegtigen zegen, brak het (volgens de gewoonte in het Oosten, waar men het brood in den vorm van dunne koeken bakt, en dus geene messen nodig heeft, maar het gevoegelijk in stukken breken kan) en deelde het vervolgens aan zijne Apostelen uit, er bijvoegende: »Dit is mijn ligchaam, hetwelk voor u gegeven wordt." Ook liet JEZUS eenen afzonderlijken beker met wijn, na er den zegen over gesproken te hebben, onder de Apostelen rondgaan, met deze betuiging: »Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed, hetwelk voor velen wordt vergoten, tot vergeving van zonden." — Deze plegtigheid wilde JEZUS, dat, door zijne Apostelen en vereerders (?), dikwijls zoude herhaald worden, te zijner gedachtenis. — Het was, als ware het, *de uiterste wil* van den stervenden JEZUS, om te doen gedenken aan zijnen voor het geheele menschdom, belangrijken en zaligmakenden dood, welken Hij bedoelde met de uitdrukking van zijn *gebroken ligchaam* en *vergoten bloed* Hier hebben wij derhalve de instelling van die plegtigheid" (neen, Katholijke! er staat niet *van dit geheim*, het is eene loutere *plegtigheid!*) welke de christenen »(niet alleen)" nog heden, van tijd tot tijd vieren onder de benaming van het *Heilige Avondmaal* of *Nachtmaal*; eene benaming, welke ons thans wel zeer oneigen moet voorkomen, wijl deze *plegtigheid* zelden gevierd wordt in den avond of nacht, maar benoemd wordt naar den tijd, waarop JEZUS die heeft ingesteld, in den laten avond of nacht (1). Naderhand hebben de Apostelen van JEZUS het bevel, om *aldus de gedachtenis van zijnen dood* te vieren, dikwijls herhaald, en hetzelve uitgestrekt tot aan de komst des Heeren, dat is, tot aan het einde der wereld (2)."

. . . .

Bl. 100. § 4. *Begin van het lijden van* JEZUS.

»Nadat, bij het einde van den maaltijd, de gewone Lofzang, het groot *Hallel* genoemd, was gezongen, verliet JEZUS met Zijne Apostelen de stad, om over de beek *Kedron* naar *Gethsemané*, een gehucht aan den *Olijfberg*, te gaan. Hier zonderde hij zich van zijne overige Apostelen af, en ging met Petrus, Joannes en Jacobus in eenen hof, die waarschijnlijk aan eenen zijner vrienden zal toebehoord hebben, en waarvan deze het gebruik aan JEZUS had toegestaan. — Deze drie Apostelen, welke te voren bij zijne verheerlijking op den berg *Thabor* waren tegenwoordig geweest, wilde Hij ook getuigen maken van zijn bitter en angstvallig lijden, hetwelk nu begon. Met een bekleemd hart klaagde JEZUS, aan zijne vertrouwelingen, over eenen doodelijken angst; vermanende hen, om te bidden en waakzaam te zijn op alles, wat er mogt gebeuren. Van hen scheidende, tot op eenen kleinen afstand, in de diepste weemoedigheid der ziele, viel Hij op zijn aangezigt ter aarde, GOD, zijnen Vader, ootmoedig, maar toch met onderwerping, biddende om eenige verligting en verkorting van dit grievende lijden zijner ziel. De Apostelen vielen intusschen, door bedruktheid en vermoeijing, in slaap. Toen JEZUS eene korte verademing had, keerde Hij terug tot zijne vrienden, berispte hen met teederheid, en spoorde hen aan tot het gebed. Maar weldra verhief zich de storm zijner ziel zoodanig, dat het klamme zweet Hem uitbrak, en als groote droppelen bloed van zijn aangezigt nedervloeide. Zoo leed JEZUS de vreeselijkste smarten en benaauwdheid, verlaten van de gansche wereld, zelfs van zijne meest geliefde vrienden; maar niet verlaten van GOD, zijnen Vader, die, op zijn herhaald gebed, Hem hulp en troost van den Hemel nederzond. — .... Zoo mag elk Godvruchtig mensch op de hulp van GOD vertrouwen, ook dan, wanneer menschenhulp onmogelijk schijnt (3)."

(Zoo wordt *het lijden* van den Zaligmaker *tot onze verlossing* miskend!)

Bl. 103, § 6. »Een der geregtsdienaren, hierdoor getroffen, sloeg JEZUS in het aangezigt, zeggende: »Antwoordt Gij zoo den Hoogepriester?" Deze liet die schandelijke behandeling niet alleen toe, maar SCHIJNT er zelfs zijne goedkeuring aan gegeven te hebben."

Bl. 107. § 10. »Zoo werd, zelfs bij de Hoogste Regtbank der natie, geen onderzoek gedaan naar de waarheid of valschheid der bekendtenis van JEZUS, maar het overijld geslagene doodvonnis in alle haast bekrachtigd, ja men wilde het zelfs dien eigenen dag nog uitgevoerd hebben. Dit laatste stond echter niet aan den Raad, maar aan den Romeinschen Landvoogd. Men maakte den grootsten spoed, uit vrees, dat *de aanhangers van* JEZUS *het volk mogten aanzetten, om voor hunnen Profeet.....* op te komen, en zijn ontslag te bewerken; de Raad ging daarom gezamenlijk tot den Landvoogd Pontius Pilatus, eenen Romeinschen ridder, om den gevangene over te leveren, en de bespoediging der straf te verzoeken, wijl het Paaschfeest tegen den avond begon (4)."

---

(1) Math. XXVI : 26—28. Luk. XXII : 19 en 20.
(2) 1 Kor. XI : 23—26.
(3) Math. XXVI : 36—46. Luk. XXII : 39—46.
(4) Luk. XXII : 66—71 ; Math. XXVII : 1 en 2.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 Mei. Het feest der Eendragt is gisteren in de beste orde afgeloopen. Geheel de bevolking der hoofdstad was op de been. Moge die dag het teeken zijn tot het herleven van het onderling vertrouwen! — Gisteren avond was geheel Parijs geïllumineerd; ieder juichte en deelde gulhartig in de algemeene vreugde. Het veld van Mars was verlicht met drie kleurige Bengaalsche vuren en op onderscheidene plaatsen werden prachtige vuurwerken afgestoken.

Over het algemeen heeft het feest wel voldaan en de gemoederen weder een weinig hersteld van den schok van ll. Maandag. Echter meent men te hebben opgemerkt, dat niet zooveel geestdrift heeft geheerscht, als bij vorige gelegenheden. De bevolking had meer het voorkomen van een stillen aanschouwer, wien hetgeen hij rondom zich ziet gebeuren, wel genoegen verschaft, doch die na door hevige aandoeningen geschokt te zijn geweest, zich thans verdiept in zijne overwegingen, betreffende de toekomst, die uit gewigtige gebeurtenissen zal geboren worden.

— De *Assemblée nationale* waarschuwt tegen eene pas gevormde club, die der Piramiden genaamd, onder de leiding van Sobrier. Deze club wordt voorgesteld als een afschuwelijk broeinest van wanorde en onlusten en kuiperij van allerlei aard.

— Tijdingen uit Lyon luiden eenigzins gunstiger; de opstandelingen van Croix-Rousse komen er toe, zelf de barricaden te slegten, die zij hadden opgerigt; doch daar, even als te Limoges, heeft het gouvernement zich van alle inmenging onthouden; het heeft noch de orde noch de wetten doen eerbiedigen. De bedreven buitensporigheden, en inzonderheid het geweld, dat men den substituut van den procureur des konings, den heer Tabouret had aangedaan, zijn ongestraft gebleven.

— De zitting der nationale vergadering heeft niets belangrijks opgeleverd. Men heeft zich bepaald tot het doen van eenige voorstellen, waaronder een, ten doel hebbende de oprigting van eene nationale hulpbank, die gelden op onderpand leent tot het vergemakkelijken van den handel. Het is echter tot geene discussie gekomen.

— Van Rijssel zijn betreurenswaardige berigten ontvangen. Eenige werklieden, die zich beklaagden, aan brood en arbeid gebrek te hebben, hebben Maandag 22 de geheele stad in opschudding gebragt. De nationale garde kon de orde niet herstellen, maar werd terug gedreven. De burger Paquin die op het volk geschoten en een werkman in het been getroffen had, geraakte in het naauw en en werd met moeite in veiligheid gebragt. Er werden barricaden opgerigt en bij het vertrek van den post werd nog hevig gevochten en was de gisting nog zeer groot.

— Volgens de *Presse* heeft een lid der nationale vergadering van den Paus een zeer merkwaardigen brief ontvangen, waaraan wij de volgende zinsnede ontleenen zonder te weten welke waarde er aan te hechten is.

Sprekende van den abbé Lamennais zegt de H. Vader: Mijn voorganger had de denkwijze van dien christenwijsgeer veroordeeld; ofschoon ik mij met al zijne stellingen niet kan vereenigen, geloof ik toch, dat hij veel voor de menschheid heeft gedaan; en als stedehouder van Christus, zend ik hem mijnen zegen op aarde."

»Vervolgens overgaande tot de staatkunde, zegt de H. Vader het volgende:

»Sedert lang verwijten mij de onderscheidene regeringen, dat zij aan mij hunnen val en hunne tegenwoordige moeijelijkheden te wijten hebben; ik heb gemeend te moeten herinneren, dat door concessien aan mijn volk te verleenen, ik slechts den raad had gevolgd, dien de regeringen aan mijne voorgangers hadden gegeven; dat bijaldien ik steeds de volken heb aangemaand om hunne vorsten te gehoorzamen en te eerbiedigen, ik deze ook moest aansporen om hunne onderdanen vaderlijk te behandelen; het is niet mijne schuld, dat deze laatsten zijn opgestaan omdat hunne vorsten aan mijne raadgevingen geen gehoor gaven. Wat Italië betreft, ik heb mij niet verzet tegen den oorlog, dien het voert voor zijne onafhankelijkheid, maar ik hecht als Italiaan en als Vorst mijne goedkeuring aan denzelven; als Priester en Paus echter zijn alle Christenen mijne kinderen en moet ik alle pogingen in het werk stellen, om hen te verhinderen zich onderling het leven te benemen, en moet ik trachten den vrede onder hen te doen heerschen. Naar dat doel is al mijn streven gerigt; ik hoop dat God hetzelve zal zegenen en op mijne bede aan de wereld vrede en geluk zal schenken. Indien mijne woorden op eene andere wijze worden uitgelegd, dan vergist men zich aangaande mijne bedoelingen."

— De minister van binnenlandsche zaken heeft maatregelen genomen om het onderwijs in den landbouw in de lagere scholen in te voeren. Er zullen in elk canton cursus geopend worden voor de schoolonderwijzers om zich in de noodzakelijkste wetenswaardigheden te doen onderrigten.

— De *Assemblée Nationale* doet opmerken, dat het gouvernement, binnen twee maanden, 1,232,000 francs aan geheime fondsen heeft verbruikt. En Ledru-Rollin en zijne vrienden waren zoo verontwaardigd over het gebruik van 1 millioen jaarlijks onder de vorige regering! Welk eene vooruitgang!

— De heer Lamennais heeft zijn ontslag ingediend als lid der commissie tot het ontwerpen eener constitutie.

— Het verspreiden van onrustbarende geruchten gaat steeds voort. Heden sprak men van een complot, dat zich ten doel had gesteld Parijs aan vier hoeken in den brand te steken en de meeste vertegenwoordigers om hals te brengen. Ook zeide men dat de prins van Joinville zich in de stad bevonden had en dat er een complot bestond ten gunste der familie Orleans. Van dit alles is niets gebleken eenigen grond te hebben.

— Mgr. de aartsbisschop van Parijs heeft eenige bepalingen gemaakt tot regeling van het inkomen der pastoors in verband met de belangen der kerkfabrieken. Deze verordeningen schijnen vele voormalige bezwaren te zullen opheffen. Ook spreekt men van de oprigting van geestelijke regtbanken, na bekomen verlof daartoe van het gouvernement.

ENGELAND.

Volgens berigten uit Dublin tot den 19 dezer, waren de in die stad aanwezige clubs den vorigen nacht vergaderd geweest, om te beraadslagen over de wijze, waarop eene luisterrijke demonstratie zou gehouden worden ter eere van de heeren Smith O'Brien en Meagher, die ten gevolge van de uitspraak der jury op vrije voeten waren gesteld. Men was ook overeengekomen, om de in het regtsgeding van den heer Mitchell benoemde jury te beletten bijeen te komen en vier deputatiën af te zenden, te weten: eene naar den onderkoning, eene tweede aan den procureur-generaal, eene derde aan den sheriff en eene vierde aan den rijks-advocaat, om hun te verzoeken zich van alle deelneming in deze zaak te onthouden. In den loop van den dag had de politie eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij alle optogten door de straten verboden werden. In weerwil van dat bevel zouden de clubs der voorstanders van de intrekking der unie besloten hebben, de overheden te trotseren en dien eigen avond een optogt houden. De regering nam de uitgebreidste maatregelen, om de pogingen der oproerstokers te verijdelen en zich te doen eerbiedigen, maar men vreesde voor eene botsing en verkeerde deswege in de grootste ongerustheid.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 23 Mei. Men meldt ons van gisteren uit Maints: »Wij zijn sedert heden morgen eensklaps in een staat van oorlog verplaatst, tengevolge van een hevigen strijd die gisteren avond tusschen de Pruissische militairen en de burgergarde heeft plaats gehad waarbij van beide kanten menschen gebleven en velen gewond zijn. Alhier heerscht eene groote verslagenheid. Te middernacht werd door de militaire overheid het afleveren der wapenen van de zijde der burgers verlangd en met het beschieten der stad gedreigd. De wapenen zijn gedeeltelijk reeds afgeleverd. De poorten zijn gesloten, en niemand wordt in de stad toegelaten, omdat men vreest dat de boeren uit de omstreken tot hulp zullen toestroomen. De verbittering tegen de Pruissen, en wederkeerig van deze tegen de burgers is onbeschrijfelijk; er bestond reeds lang eene wrijving doch sedert gisteren heeft zij eene bloedige gedaante aangenomen."

FRANKFORT, 21 Mei. In de zitting van eergisteren, werden door onderscheidene leden der nationale vergadering voorstellen gedaan, als: door den heer Reden om statistieke opgaven betreffende de arbeiderskwestie; door den heer Leue, dat Posen zou verklaard worden voor altijd tot Duitschland te behooren, en dat men de pruissische regering zou uitnoodigen, om amnestie te verleenen aan de betrokkenen in de poging tot opstand

— Men berigt uit Freiburg, dat de aldaar sedert meerdere jaren vertoefd hebbende voormalige oostenrijksche minister, baron van Wessenberg, die onlangs als minister van buitenlandsche zaken naar Weenen is terug geroepen, op den 18 dezer derwaarts vertrokken is. Men belooft zich veel van de populariteit en de talenten van dezen uitmuntenden staatsman, voor de regeling der verwikkelde aangelegenheden van den Oostenrijkschen Staat.

HAMBURG, 20 Mei. De senaat heeft eene buitengewone belasting voorgesteld op het vermogen en het inkomen, ten bedrage van 200,000 M.B., tot dekking van het mobiel maken van het contingent en andere oorlogsmaatregelen, gelijk ook tot dekking van den minderen opbrengst der directe belasting.

BERLIJN, 22 Mei. De zitting van de Kamer der afgevaardigden is heden door den Koning geopend. De overwegende elementen in de nationale vergadering zijn het *juridische* en het *geestelijke*. De kwestie der bevoegdheid zal het eerst in aanmerking komen en de twistappel worden. Alle vooruitzigten doen eene stormachtige verhandelingen te gemoet zien,

— De heer Emanuel Arago, gezant der Fransche republiek, is eergisteren te Potsdam aangekomen; hij heeft betreffende het Poolsche vraagstuk een zeer bepaalden last zijner regering ontvangen.

— Men verneemt dat de Prins van Pruissen in Engeland voor eigen rekening een geheel uitgerust oorlogsfregat van 60 stukken heeft gekocht, dat hij aan het Pruissische volk ten geschenke wil geven. Op zijn voorslag zou ook een ander goed uitgerust oorlogsfregat van 40 stukken door middel van actien voor Pruissen gekocht worden.

MUNCHEN, 19 Mei. Heden middag is de belastingwet op het inkomen met 85 tegen 30 stemmen aangenomen.

WEENEN, 19 Mei. Men meent stellig te weten, dat een berigt van het uitroepen der republiek te Berlijn, den keizer bewogen heeft zoo overhaast de vlugt te nemen. Het interimistisch ministerie heeft graaf Montecuculi gemagtigd om het *standregt* af te kondigen tot den omtrek van 2 uren buiten Weenen. Verdere pogingen om de republiek te proclameeren zijn mislukt, dien ten gevolge hebben eenige arrestatien plaats gehad. Alle zamenrottingen zijn streng verboden. De studenten en de nationale garde patrouilleeren door de geheele stad en schijnen dus voortdurend den meester te blijven spelen. Van de terugkomst des keizers verneemt men nog niets, ook de plaats waar hij zich bevindt is onbekend. Wij hopen: niet te Praag; de gevolgen daarvan zouden wereldberoerend kunnen zijn. En nogtans vreezen wij het bijna. Ja! is het niet zonderling dat wij in de *D. A. Zeitung* lezen dat een correspondent uit Weenen van 17 Mei schrijft, dat volgens een gerucht, de keizer zich de volgende week naar Praag zou begeven, en dat de keizer juist op 17 Mei de vlugt genomen heeft? De beweging te Weenen van 15 Mei, was wezenlijk *duitsch-nationaal*, van uit Praag zou men slechts het *slavismus* proclameeren. Maar dan zou de toekomst van het keizerrijk, naauwelijks anders dan door het zwaard beslist kunnen worden. Volgens latere berigten is de keizer te Saltzburg aangekomen.

— Men ziet alhier eene volslagene regeringloosheid te gemoet en niemand verbergt het zich meer, dat Hongarije, Bohemen en Italië aan de Oostenrijksche monarchie ontvallen zijn en dat het land reddeloos verloren is, indien niet een krachtig hulpmiddel gebezigd wordt om het grootste van alle kwaad, de zegepraal van het communisme in ons midden te verhinderen. Intusschen is de partij ten gunste eener innige ineensmelting van alle Duitsche Staten ook hier zeer talrijk en sterk, en staat in vinnigen strijd tegen de monarchaal gezinden over.

— Wij vernemen van goederhand dat er morgen een manifest van alle Polen, de Russische uitgezonderd, het licht zal zien, waarin zij verklaren een onderling verbond te willen vormen in het midden van Duitschland, en een committé ter bevordering der Poolsche belangen te willen opregten.

ITALIE.

Tijdingen uit Rome melden, dat de jongste gebeurtenissen aldaar bij de leden van het corps diplomatiek den wensch hebben doen ontstaan, den H. Vader de belangstelling te gaan verklaren, die zij voor zijnen geheiligden persoon koesteren. De afgezanten van Beijeren, Brazilië, Chili, Portugal, Rusland, Spanje, Ecuador, Pruissen, Wurtemberg en België, en aan hun hoofd de buitengewone afgezant, gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning der Nederlanden, graaf van Liedekerke, hebben zich te dien einde naar den Paus begeven en zijn bij Z. H. toegelaten.

Van het oorlogstooneel verneemt men uit Milaan geene nieuwe tijdingen.

De legerberigten bepalen zich alleen tot eenige verslagen van schermutselingen, waarvan zich elke der twee strijdende partijen de eer der overwinning toekent.

— Het provisioneel bestuur van Venetië heeft den 12 Mei verklaard, dat het in het lot van Milaan wilde deelen en zich bij hetzelve onvoorwaardelijk aansloot.

— Peschiera wordt voortdurend beschoten, en schijnt zich nog niet te hebben overgegeven.

— De *Gazette* van Milaan meldt, dat Palma Nova geblokkeerd wordt.

— De Toscaansche en Napelsche troepen hebben bij een uitval der Oostenrijksche bezetting te Mantua, den vijand met groot verlies terug geslagen.

— De Kamer van afgevaardigden te Turijn heeft den 16 haar bureau benoemd, en heeft den heer Gioberto bij acclamatie tot president verkozen.

— Te Napels is een oproer uitgebarsten, doch spoedig gedempt.

— Modena verlangt zich aan te sluiten bij het op te rigten koningrijk Opper-Italië.

BELGIE.

BRUSSEL, 33 Mei. De kroonprins van Pruissen wordt heden alhier verwacht. De generaal Cruykenburg, adjudant des konings, is hem tot Ostende te gemoet gereisd.

»Een koerier van het Spaansch kabinet is gisteren door Brussel gereisd, aan den Spaanschen gezant te Londen het bevel medebrengende, om zijne paspoorten te vragen en zonder verwijl Engeland te verlaten.

»Wij weten dat het Spaansch ministerie er thans over beraadslaagt of het geene paspoorten zou doen afgeven aan den heer Bulwer, den gezant van Groot-Brittanje.

(*Emancipation*)

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 24 Mei.

GRAANMARKT.

Tarwe en *Rogge* flaauw en met weinig handel; 126 ℔ b. Pools. *f* 300.

Rogge 120 ℔ Odessa *f* 154.

Garst flaauw; 112 ℔ Deens. *f* 147.

Haver 90 ℔ dikke *f* 119.

Boekweit als voren bij uitslijting. 122 ℔ Holst. *f* 200; 116 ℔ Vries. *f* 185; 118 ℔ Amersf. Nijkerk. *f* 190; 124 ℔ Holst. *f* 208.

Hennepzaad. In veiling 8990 ℔ Terlands *f* 6⅕. *Raapolie* per 6/w. *f* 35¾; Vliegend *f* 34¾; primo Sept *f* 34½; Oct *f* 34¾; Nov. *f* 35; Dec. *f* 35¼. *Lijnolie* per 6/w. *f* 28½, Vliegend *f* 27½. *Hennepolie* per 6/w. *f* 3; Vliegend *f* 3.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			23 MEI 4 u. gebl.	24 MEI 4½ u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	$40\frac{7}{16}$	$40\frac{5}{16}$	à	40½	40⅜
Dito Dito	3	»	46⅜	46½	»	46⅝	46½
Dito Dito op resc.	3	»			»		
Dito Dito	4	»	61	61	»	61⅛	$61\frac{1}{16}$
O. I. Leening	4	»	60		»		
Amortis. Syndic.	3½	»			»		
Handel-Maatschappij	4½	»			»		
Haarlemmermeer	5	»			»		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	»		59½	»		
Aand. Holl. S. M.	4½	»		50	»		
BELGIE,	4½	»			»		
Dito	2½	»			»		
Dito bij Rotschild	2½	»			»		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	»	10¼	$9\frac{15}{16}$	»	10	$9\frac{15}{16}$
Dito Dito van 510 £	5	»	9⅞	$9\frac{9}{16}$	»	9¾	$9\frac{9}{16}$
Dito bij Dito onb. st.	5	»	$9\frac{11}{16}$	9⅞	»	$9\frac{7}{16}$	
Dito	3	»	22¼		»		
Dito Binnenl. à 6 m.	3	»	$16\frac{11}{16}$	$16\frac{1}{16}$	»	16⅜	$16\frac{1}{16}$
Coupons Ardoins		»	7⅜	6⅝	»	6⅝	
Passive		»	$3\frac{9}{16}$	3¼	»	3⅜	3¼
Deferred		»			»		
Fransche Uitgest.		»	$3\frac{1}{16}$		»		
PORTUGAL, te Londen	3	»	15	15	»		
Dito Dito	4	»	15⅝	15¾	»		
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»			»		
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5	»	88¾	88½	»	88¾	88⅝
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	87⅞	88	»		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»	70⅞	70¾	»		
Dito bij Hope	4	»	62	62		62¼	62¼
Dito bij Stieglitz en C°.	4	»	61⅝	61	»	61⅞	
Cert. te Hamburg	5	»	76		»		
Inschrijving in Assignat.	6	»	47		»		
Cert. van Dito	6	»			»		
POLEN, Certific.	4	»			»		
Dito Aand. met Loten fl 300		f			»		
Dito Dito fl 500		»	86	88	»	90½	88
AMERIKA, Phil. Bank	6	pCt.			»		
Dito	5	»			»		
Dito Bank-Actiën				2⅝	»		

Oostenrijk, Met. 5 pc. 50¼, 51; 2½ pc. 26, ¼, ⅛; N. Aand. met Lot. fl. 250, 190; Braz 5 pc. 68½, ¾; 1843, 65, ¼; Mexico 5 pc. 13, ¼; Peru 6 pc. 18; Gren. 1 pc. 11½; Venez. 2 pc. 18¼.

Wisselkoers.

2/m. Hamburg 34⅜; Zigt dito 34¾; 2/m. Londen 11 83, Zigt Londen 11.95; 3/m. Lisbon. 40½; 3/m. Porto 40½; 2/m. Petersb. 1.69.

ANTWERPEN, 23 Mei. Belg. leen. 2½ pc. 33⅞; Spanje Ard. 5 pc. $9\frac{11}{16}$.

PARIJS, 22 Mei. Fr. 3 pc. 47.75; id. 4 pc. 53,50; id. 5 pc. 69,50; Schatkistb. 33; Bank-Actiën 1365; Belg. 1842, 5 pc. 65¾; id. 1842, 5 pc. 65¾; id. 4½ pc. 60; id. 2½ pc. 32; Nap. Rent. 5 pc. 71; Piem. leen. 882,50; Romeinsche leening 58½.

LONDEN, 22 Mei. Consols op tijd 84¼ a 84⅜; Brazilië 68 a 70; 1829/39 68 a 70; Venez. 18 a 20; Uitg. 5½ a 6; Grenada 11 a 12; Uitg 2¼ a 2½; Denem. 3 pc. 60 a 65; Holl. 2½ pc. 41 a 42; id. 4 pc. 61 a 62; Mexico 15½ a 16, Peru 35 a 37; Portugal 4 pc. 17 a 18; Rusl. 1822, 5 pc. 87 a 89; Spanje 5 pc. 12¼ a 12¾; id. 3 pc. 22½ a 23; id. Passive 3⅜ a 3½.

BERLIJN, 22 Mei. Schuldbr. 3½ pc. 68¾; Loten 77¾; Rusl. bij Pools. 4 pc. 48; Loten fl. 200, 80¼; id. fl. 500, 50.

FRANCFORT, 22 Mei. Met. 5 pc. 52¼; Bank-Actien 950; Darmst. Lot. fl. 50, 52¼; id. fl. 25, 18½; Badens. Lot. fl. 50, 34½; id. fl. 35, 22½; Nassaus. fl. 25, 18; Holl. 2½ pc. 40½; Spanje 5 pc. 16⅜; Polen fl. 300, 72; Oblig. fl. 500, 49.

ADVERTENTIEN.

Men verlangt in een FATSOENLIJKE WINKEL een **JUFVROUW** van de R. K. Godsdienst, tusschen de 20 en 30 jaren oud, van een goed zedelijk gedrag en tevens bekwaam om met de Wasch om te gaan. Men adressere zich met *franco* brieven, onder Lett. H. bij den Boekhandelaar H. H. VAN ROHONDT, te *Utrecht*.

IN HET
GEHEEL NIEUW WEL INGERIGT
SCHOOLGEBOUW
op den Buitensingel vlak tegen over het Raamhek, ge-
genheid zijnde, nog een aantal nieuwe Leerlingen te p[laat]-
sen, zoo worden Ouders, (ook in stad wonende)
hiervan gebruik mogten willen maken, verzocht
primo Junij e. k. hiervan kennis te geven, bij den
derwijzer aldaar.

De Schoolprijzen zijn op **70** en **80** Ct. per M[aand]
bepaald. Betalende de Meisjes voor het leeren der Ha[nd]-
werken, afzonderlijk **20** Centen.

AMSTERDAM, 23 Mei 1848. Hk. EMAN.

AAN EIGENAARS VAN
HUIZEN, LANDERIJEN, EN

Somwijlen gebeurt het dat er verschil ontstaat tusschen de eigenaars of bewoonders van belendende perceelen aangaande eenige servituten (lasten of dienstbaarheden) die aan dezelve zijn verbonden. Voor zooveel deze niet uit de wet noch uit het burgerlijk regt voortvloeijen moeten zij wel duidelijk in de koop en grondbrieven in de bewijzen van eigendom zijn aangeteekend.

Edoch die grondbrieven zijn voor menigen eigenaar verstaanbaar, meestal doorspekt met kunsttermen stadhuiswoorden of met latijnsche benamingen, en g[even] soms aanleiding tot langwijlige en kostbare processen, men beter ingelicht zijnde, had kunnen voorkomen.

Voor hen, die er belang in stellen om naauwkeurig met den wezenlijken en zakelijken inhoud van zoodanige papieren, in hun bezit zijnde, bekend te worden, thans tegen eene matige remuneratie eene schoone genheid aangeboden, door iemand die in die zaken schoots ervaren is. Om nadere informatie, geliere men zich *franco* te adresseeren, onder Lett. H. bij den Boek-handelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, te Amsterdam.

Op heden is bij den Boekhandelaar J. S. DE HAAS van de pers gekomen, en bij alle solide Boekhandelaren in en buiten de stad verkrijgbaar gesteld:

WAT HEBBEN DE KATHOLIJKEN VAN NEDERLAND IN DEZE DAGEN TE HOPEN, WAT TE VREEZEN! een woord tot onderrigt en waarschuwing, door H. VAN Lorr[...], Pastoor te Amsterdam. Prijs . . . . . 25 Cents.

IN DEN
BOEKHANDEL van C. L. VAN LANGENHUYSEN,
zijn onder anderen voorhanden:

Voor prijzen ad 75 Cents per Exempl. met pl[aten]

THEOLOGIA MORALIS UNIVERSA in Usum Clericorum Diœcesis Novariensis, auctore PETRO SCAVINI, 3 Tom. *f* 5.[..]
DIRECTORIUM ASCETICUM, sive norma dirigendi animas ad perfectionem christianam auctore P. Joan. BAPT. SACRAMELLO. S. J. *Tractatus primus*.

De prijs van het geheele werk is volgens bestaand prospectus bepaald op f 5.25 en zal bestaan uit Vier edelen benevens de THEOLOGICA MYSTICA ST. BONAVENTURAE, *die als bijvoegsel onmiddellijk na het laatst deel, hetwelk in* November a. s. *verschijnt, zal worden uitgegeven, waarna de prijs merkelijk zal verhoogd worden.*

LALLEMANT: LE NOUVEAU TESTAMENT de N. S. JESUS CHRIST. Texte de la vulgate; avec traduction et Notes pour servir à l'intelligence du Texte, 2 vol. *f* 3.[..]
OEUVRES DU VICOMTE DE BONALD, 2 vol. *f* 16.[..]
SERMONS DE BRYDAINE, 7 vol. . . . . *f* 5.[..]
DEVOILLE. NOTRE DAME DE CONSOLATION, 2 vol. *f* 2.[..]
SACERDOTUM MEDITATIONUM SILVA, seu vita doctrina J. C. ex Evangeliis collecta et ad meditationum normam redacta, auctore N. AVANCINO S. J. *f* 1.[..]
SCOTTI. THÉOREMES DE POLITIQUE CHRÉTIENNE, 2 vol. . . . . *f* 3.[..]
NICOLAS. ÉTUDES PHILOSOPHIQUES, sur le christianisme, 2 vol. . . . . *f* 4.[..]
ATHANASE LE GRAND et l'Église de son temps en lutte avec l'Arianisme, par MOEHLER, traduit de l'Allemand, 2 vol. in 18°. . . . . *f* 3.00

Clotilde ou la nouvelle civilité. — Sous les [...] la prairie. — Alfred et Casimir. — Trois mois de [...] ces. — Vie de St. Catharine de Sienne. — Histoire de Napoleon. — Le Robinson des Sables du désert. — Le Page de Jaques V. — Les animaux industrieux. — De[...] çons d'Astronomie. — Les Roses de la Sagesse. — La Bruyère des Jeunes personnes. — Mes heures de Loisir, anecdotes morales racontées aux jeunes filles. — Silvio Pellico, Mes Prisons. — Le portefeuille du jeune amateur de la nature, de l'histoire et de l'art. — Botanique à l'usage de la jeunesse. — l'Ami des jeunes personnes. — Histoire de la chevalerie. — Fra Stéphen ou une vocation. — Le Robinson de douze ans. — Beautés de l'Histoire de France. — Chants de l'adolescence. — Le verger des écoliere.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.